

वस्तु द्वादशनाडीभिर्निष्पाद्यं प्रथमाङ्कगं ॥

द्वितीयेङ्के च तिसृभिर्दाभ्यामङ्के तृतीयके ।

नाडिका घटिकाद्वयमुच्यते । विन्दुप्रवेशकौ च नाटको-
क्तावपि नेह विधातव्यौ ॥ तत्र ।

(५१६) धर्मार्थकामैस्त्रिविधः शृङ्गारः कपटः पुनः ।

स्वाभाविकः कृत्रिमश्च दैवजो विद्रवः पुनः ॥

अचेतनैश्चेतनैश्च चेतनाचेतनैः कृतः ।

तत्र शास्त्राविरोधेन कृतो धर्मशृङ्गारः । अर्थलाभार्थ-
कल्पितः अर्थशृङ्गारः । प्रहसनशृङ्गारः कामशृङ्गारः । तत्र
कामशृङ्गारः प्रथमाङ्क एव । अन्ययोस्तु न नियम इत्याहुः ।
चेतनाचेतना गजादयः । समवकीर्यन्ते बहवोऽर्था अस्मिन्निति
समवकारः । यथा समुद्रमथनं ॥ अथ डिमः ॥

(५१७) मायेन्द्रजालसङ्गामक्रोधोद्भान्तादिचेष्टितैः ।

उपरागैश्च भूयिष्ठो डिमः ख्यातोऽतिवृत्तकः ॥

अङ्गी रौद्ररसस्तत्र सर्वेऽङ्गानि रसाः पुनः ।

चत्वारोऽङ्का मता नेह विष्कम्भकप्रवेशकौ ॥

नायका देवगन्धर्व्वयक्षरक्षोमहोरगाः ।

भूतप्रेतपिशाचाद्याः षोडशात्यन्तमुद्धताः ॥

वृत्तयः कैशिकीहीना निर्व्विमर्षाश्च सन्धयः ।

दीप्ताः स्युः षड्रसाः शान्तहास्यशृङ्गारवर्जिताः ॥